

Archeologisch Advies

Plangebied: **Pijnacker-Noord**
Gemeente: **Pijnacker-Nootdorp**

Opsteller: S.H. Jongma
Autorisatie: P. Deunhouwer
Datum: 08-05-2007

Datum aanvraag: 18-04-2007
Aanvrager: Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA Pijnacker
015-3626536.
Contactpersoon: Peter Bol (015-3626871)

Locatiegegevens

Locatie: Pijnacker Noord **Plaats:** Pijnacker
Gemeente: Pijnacker-Nootdorp
Kadasternummer:
Kaartblad: 37^E **X-coord:** 89225 **Y-coord:** 448897

Bureauonderzoek

Huidig grondgebruik: Woonwijk

Toekomstig grondgebruik: Herinrichting woonwijk in fasen.

**Oppervlakte
Plangebied:** Circa 630.000 m² (63 Ha)

**Bekende
bodemverstoringen:** Er is in voorgaande jaren veel woningbouw ontwikkeld binnen het plangebied. De aanname is dat hierbij veel verstoord is, met name daar waar gebouwen onderkelderd zijn. Dit is binnen dit bureauonderzoek niet geïnventariseerd.

**Voorgenomen
bodemingrepen:** Het plangebied wordt in verschillende fasen heringericht, waarbij voornamelijk woningbouw wordt ontwikkeld.

Grondgebruik verleden: Op de kaart van Kruikius (1712) is het grootste deel van het plangebied onbebouwd en in gebruik als weiland (*Afb. 1*). In het zuidoosten van het plangebied is in deze periode bebouwing aanwezig, welke behoort tot de oude dorpskern van Pijnacker. Daarnaast zijn buiten de dorpskern enkele boerderijplaatsen aanwezig langs de Noordweg. De noordkant van het plangebied is in de 18^e eeuw uitgeveend en vervolgens drooggelegd (zie ook geologie).

**CHS
Provincie Zuid-Holland:** Het grootste deel van het plangebied heeft een redelijke tot grote kans op archeologische sporen. In het zuidoosten heeft de oude dorpskern van Pijnacker een zeer grote kans op archeologische sporen (*Afb. 2*).

Analyse geologie: Het zuiden van het plangebied ligt in een gebied waarin geul- en dekafzettingen van Duinkerke I (Laagpakket van Walcheren, Formatie van Naaldwijk) aanwezig zijn (*Afb. 3*). Onder de dekafzettingen bevindt zich een veenpakket (Hollandveen). De geulen zijn hier rond 300 v. Chr. ingesneden. De dekafzettingen zijn dunner naar mate ze zich verder van de geul af bevinden. De geulafzettingen waren door de hogere ligging in het

landschap aantrekkelijke vestigingslocaties in de Romeinse tijd en Middeleeuwen. Door de bestaande bebouwing in het plangebied is hier echter nooit een goede bodemkartering uitgevoerd. Het is daarom niet bekend waar de geulafzettingen zich precies bevinden. Wel is zeker dat deze geulsedimenten aanwezig zijn.

In het noordelijke deel was het kleidek op het Hollandveen dusdanig dun dat commerciële exploitatie van dit veen kon plaatsvinden. Nadat het gebied is uitgeveend heeft men het drooggelegd. De bodem van deze droogmakerij bestaat uit dek- en geulafzettingen van Calais (laagpakket van Wormer: tot ca. 2200 v. Chr.).

Archis: Er zijn geen archeologische vindplaatsen bekend binnen het plangebied. In de directe omgeving is slechts 1 vindplaats uit de Nieuwe tijd bekend (*Afb. 4*).

AMK: Binnen het plangebied zijn geen terreinen met AMK-status aanwezig.

Conclusie: Het noordelijke deel van het plangebied ligt in een droogmakerij. Voor dit deel bestaat een lage archeologische verwachting. In het zuidelijke deel van het plangebied bevinden zich dek- en geulafzettingen van Duinkerke I. Het is niet bekend waar de geulafzettingen zich precies bevinden. Voor deze geulafzettingen geldt een verhoogde kans op aanwezigheid van archeologische sporen. Voor dit deel van het plangebied geldt derhalve een redelijke tot grote kans op archeologische sporen. In het uiterste zuidoosten van het plangebied bevindt zich de oude dorpskern van Pijnacker, met enkele (Middeleeuwse) boerderijplaatsen aan de noordkant daarvan, langs de Noordweg. Voor dit deel van het plangebied geldt een hoge archeologische verwachting.

Binnen het gehele plangebied is sprake van een groot aantal woningen, welke hoogstwaarschijnlijk de bodemopbouw verstoord hebben. Tussen deze gebouwen bevinden zich echter vele groenstroken en parkeerplaatsen waar de bodemopbouw hoogstwaarschijnlijk nog in tact is (*Afb. 5*).

Advies: Het plangebied beslaat een groot oppervlak waarbinnen drie zones in te onderscheiden zijn (*Afb. 6*). Deelgebied 1, in het noorden, valt binnen een droogmakerij. Hiervoor geldt een lage archeologische verwachting. Hier hoeft dan ook geen rekening met archeologische waarden te worden gehouden. Deelgebied 2, in het midden van het plangebied, bevindt zich op dek- en geulafzettingen waarvoor een redelijke tot hoge verwachting voor archeologische sporen uit de Middeleeuwen en Romeinse tijd bestaat. De hoge verwachtingen gelden dan met name voor de geulafzettingen. Aangezien deze nog niet in kaart zijn gebracht verdient het aanbeveling hier meer onderzoek naar te doen teneinde de archeologische verwachting beter te kunnen stellen. De huidige bebouwing zal echter in veel gevallen de bodemopbouw hebben verstoord. De vele groenstroken en parkeerplaatsen bieden echter de

mogelijkheid om een karterend booronderzoek in te stellen (*Afb. 5*). Het is ons advies om voor aanvang van de ontwikkelingen hier karterend booronderzoek uit te voeren teneinde mogelijk aanwezige archeologische resten vast te stellen. Op deze manier kan er tijdig actie worden ondernomen om deze waarden veilig te stellen.

Deel 3 van het plangebied, in het zuidoosten, behoort tot de oude dorpskern van Pijnacker. Hiervoor geldt een hoge verwachting van archeologische sporen uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd. In dit gebied dient rekening te worden gehouden met archeologische waarden. Bij ontwikkeling is archeologisch vooronderzoek gewenst.

Vervolgonderzoek:

Vóór ontwikkeling van deelgebieden 2 en 3 is archeologisch vooronderzoek (in de vorm van boringen) nodig om vast te stellen of bij de planontwikkeling archeologische waarden in het geding zijn.

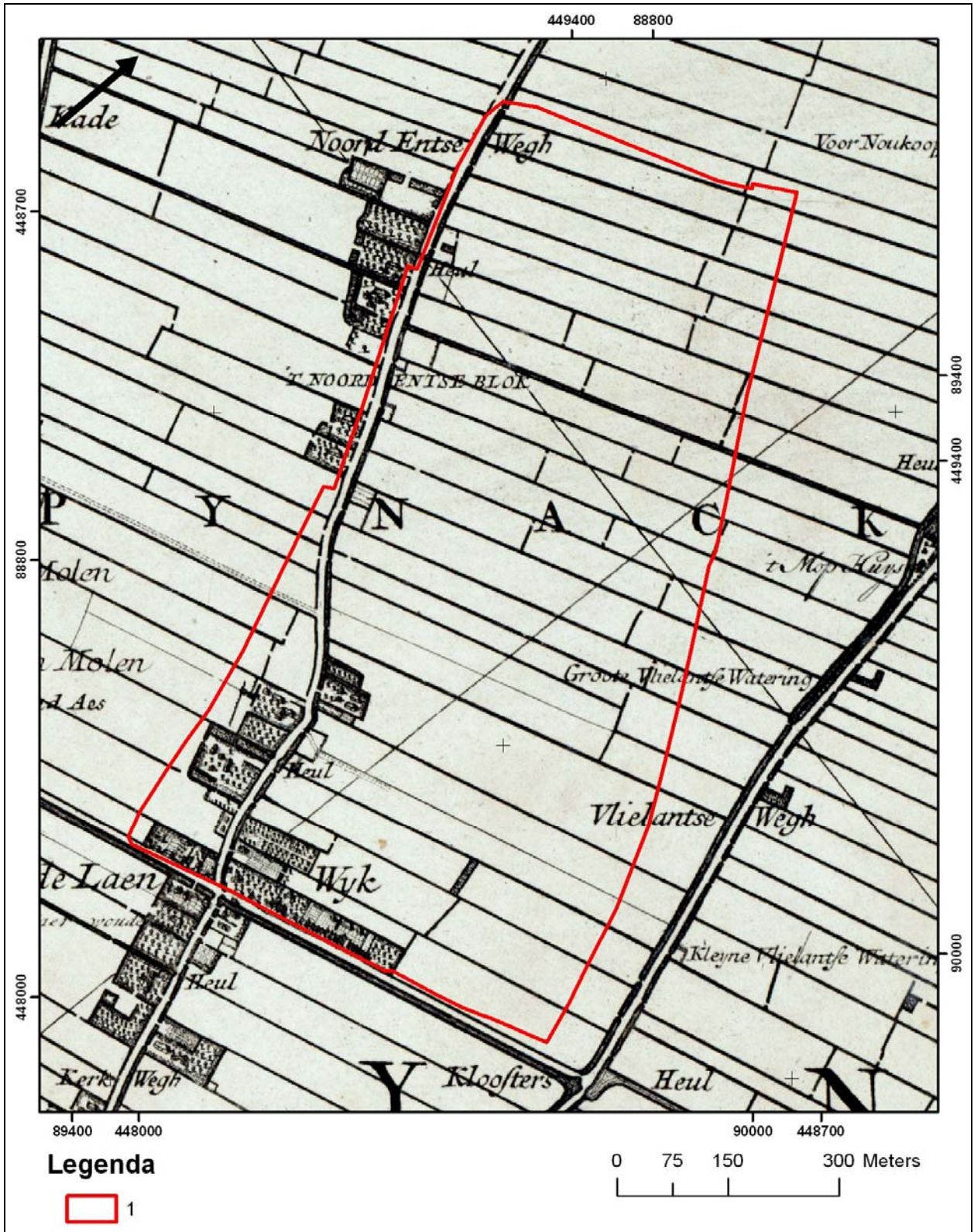
Lijst van Afkortingen:

AMK	-	Archeologische MonumentenKaart
ARCHIS	-	Archeologisch Informatiesysteem
CHS	-	Cultuurhistorische Hoofdstructuur
IVO	-	Inventariserend Veldonderzoek

Literatuur:

- KRUIKIUS, N. EN J. KRUIKIUS, 1977 (1712): 't Hooge heemraedschap van Delflant met alle de steden, dorpen en ambachten. Alphen aan den Rijn.

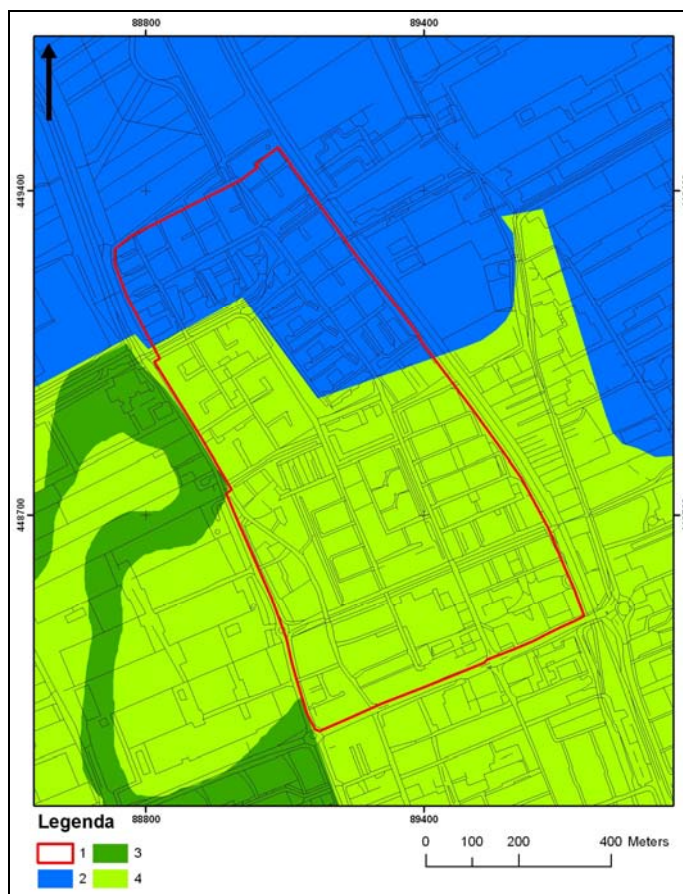
Afbeeldingen:

Afbeelding 1: De kaart van Kruikius uit 1712. Legenda: 1. Begrenzing van het plangebied.

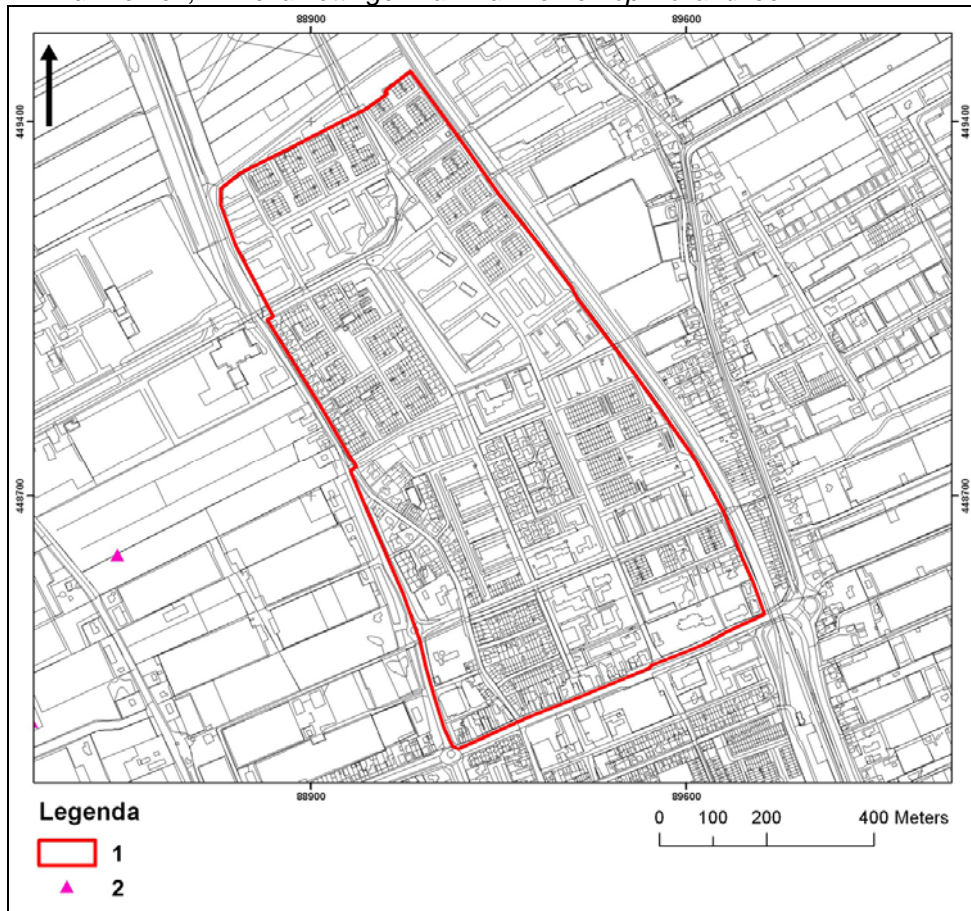

Afbeelding 2: De archeologische trefkans volgens de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS). Legenda: 1. Begrenzing plangebied; 2. Redelijke tot grote kans op archeologische sporen. 3. Zeer grote kans op archeologische sporen (dorpskern).

Afbeelding 3: De geologische situatie, de AMK-terreinen en alle bekende vindplaatsen in en om het plangebied op basis van Archis. Legenda: 1.

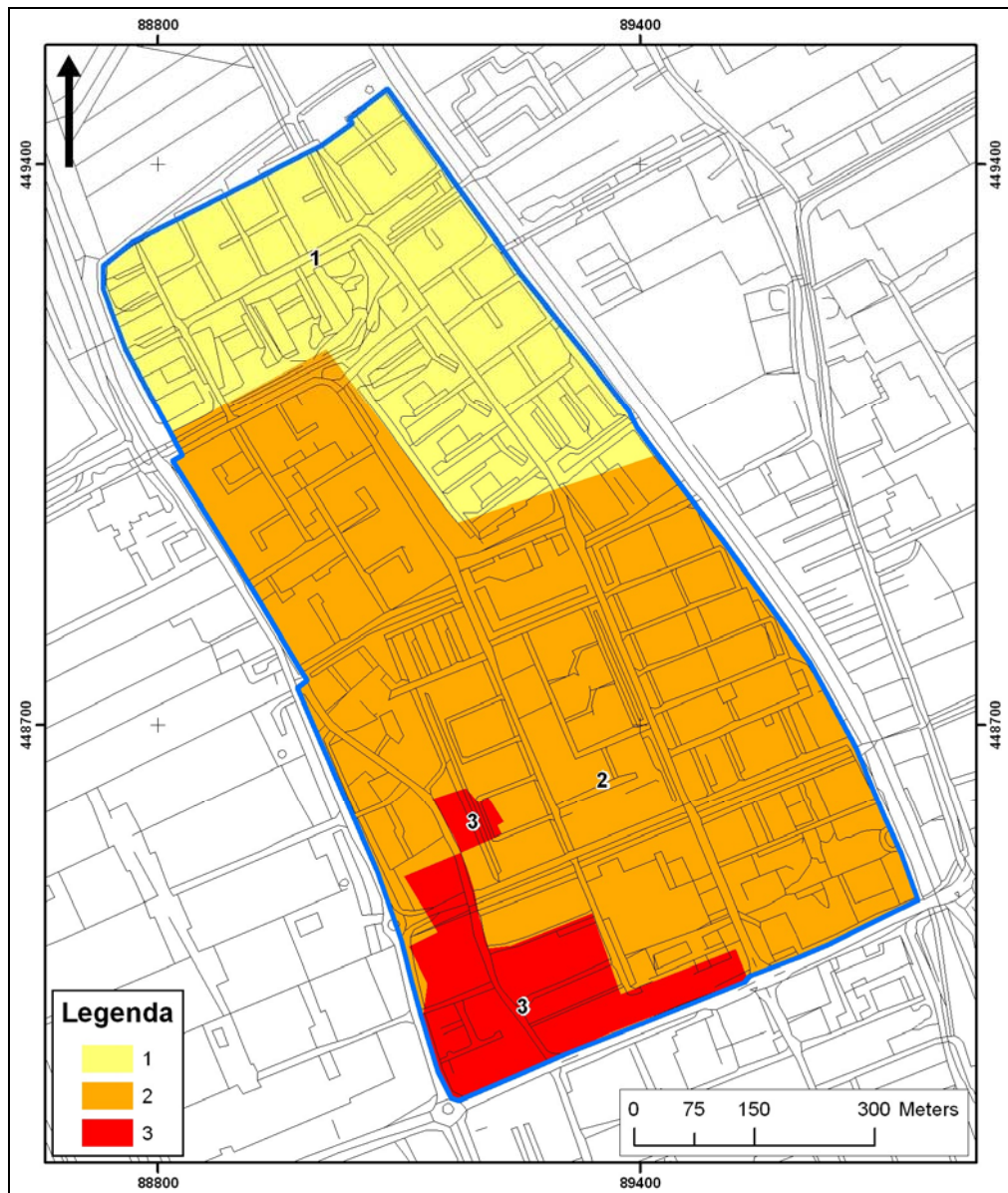
Begrenzing plangebied; 2. Afzettingen van Calais; 3. Geulafzettingen van Duinkerke I; 4. Dekafzettingen van Duinkerke I op Hollandveen.

Afbeelding 4: Alle bekende vindplaatsen in en om het plangebied op basis van Archis. Legenda: 1. Begrenzing plangebied; 2. Vindplaats Nieuwe Tijd.

Afbeelding 5: Onbebouwde terreinen binnen het plangebied beschikbaar voor archeologisch vooronderzoek. Legenda: 1. Begrenzing plangebied; 2. Terreinen zonder woningbouw (groenstroken, parkeerterreinen en wegen)..

Afbeelding 6: De in het advies besproken deelgebieden. Legenda: 1. Deelgebied 1; 2. Deelgebied 2; 3. Deelgebied 3.